

Šv. Ateities dalybos

Vytautas ŽEMAITIS. Tik mylėti Lietuvą jau nepakanka. Ją, anot dainos žodžių, reikia TIKRAI mylėti. O kai jau tikrai, tada prasideda lenktynės, kas tikriau...

Pavyzdžiui, ar Marijampolės aeroklubas, sukūręs įspūdingo dydžio trispalvę, ar ją iš spurgų sudėlioję bendrovės „Mantinga“ atstovai? Abi Lietuvos vėliavos, suprantama, rekordinės: aviatorių pagamintoji (iniciatorius Vytautas Gustaitis) 302 kvadratinėmis metrų trispalvė dėl to, kad ją padangėje išskleidė parašiutininkai, o surinkta iš 4 728 „Donuts“ (amerikoniškų spurgų) - už 30 metrų ilgį ir neįprastą medžiagą.

Abi tikros meilės Lietuvai išraiškos demonstruotos Jono Basanavičiaus aikštėje, kai čia praėjusią savaitę švęsta Kovo 11-oji. Aeroklubo sukurtoji vėliava šį kartą nepakilo aukštai - ją į aikštę inėšė LDK Vytenio bataliono kariai.

Tuo tarpu geltonas, žalias, raudonas spurgas dėliojo

patys gamintojai - „Mantinga“ komanda su įmonės savininku Klemencu Agentu priešakyje. Po to „Donuts'us“ išgrabė marijampoliečiai.

Kaip neišgraibstysi, kai ne tik skanu, bet ir sveika. Anot „Mantingos“ išplatinto pranešimo, gaminant spurgas naudojamas tik sertifikuotas palmių aliejus, taip prisidedant prie šviesesnės ateities. Nuostabą galėjo kelti nebet tai, kad Šv. Ateitis nedalinama taip, kaip panašios sudėties produktas bažnyčiose? Matyt, dėl koronaviruso.

Vištos, beje, netolimoje ateityje taip pat prisidės prie Šv. Ateities, mat „Mantinga“ ketina atsisakyti nelaisvų dedeklių (laikomų narvuose) kiaušinių. Gal būt jau kitąmet, 31-ąjį kartą minėdami Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dieną, marijampoliečiai džiaugsis šlamšdami „Donuts'us“, kuriems gaminti naudojami tik laisvų vištų kiaušiniai.

Mero P. Isodos UAB „Marijampolės valdymas“

Vilius KRIVICKAS
Savivaldybės tarybos narys,
priklausantis Mišriai grupei

Prieš metus pirmą kartą išrinktas į Marijampolės savivaldybės tary-

bą čia jaučiuosi taip, lyg dirbčiau Povilo Isodos UAB „Marijampolės valdymas“. Meras pats vienas dėlioja viską taip, kaip jam patogu. O gal kažkas liepia taip dėlioti. Meras, jo pavaduotojai dažniausiai yra kurti opozicijos ir Mišrios grupės atstovų siūlymams, pastaboms.

Mišri grupė, kuriai priklausau aš ir kolega Tadas Račius, teikė daugybę siūlymų, kaip pagerinti visų marijampoliečių gyvenimą. Atsižvelgta tik į keletą.

Partneriai nesusikalba

Kadangi į tarybą buvau išrinktas pagal Lietuvos Valstiečių ir žaliųjų sąjungos (LVŽS) sąrašą, supranta-

ma, priklausiau šiai frakcijai, kuri su socialdemokratais sudarė valdančiąją daugumą. Nuolat buvo jaučiamas koalicijos partnerių nesusikalbėjimas.

Visų pirma dėl to, kad LVŽS frakcija nuolat kratėsi ir tebesikrato kartu su socialdemokratais priimtų sprendimų. Ešą jie padarė, ne mes. Vieno tarybos posėdžio metu net pateikiau pastabą, kad LVŽS yra koalicijoje ir privalo atsakyti už sprendimus kolegialiai su socialdemokratais, idant per kitus rinkimus marijampoliečiai galėtų atsirinkti, už ką verta balsuoti, o už ką - ne.

Plačiau apie tai 4 psl.

Ar ne puota maro metu? Savivaldybės tarybos nariai pasididino atlyginimus

Beveik prieš mėnesį vykusiam savivaldybės tarybos posėdyje svarstytas nieko neišsiskiriantis klausimas Dėl Marijampolės savivaldybės tarybos veiklos reglamento patvirtinimo pakeitimo. Konservatoriai siūlė jo nesvarstyti, meras siūlė svarstyti. Daugumos balsais klausimas svarstytas ir tos pačios daugumos balsais tarybos nariai pasididino sau atlyginimus, vadinamus kanceliarijinėmis išlaidomis iki 364 eurų kas mėnesį. Tai net 134 eurai daugiau nei išrinktieji gaudavo iki šiol.

Už tokį solidų priedą balsavo socialdemokratai: Brazys Algirdas, Burokas Ramūnas, Grabauskas Jonas, Isoda Povilas, Kemeraitis Darius, Kirkliuskas Alvydas, Lunskienė Irena, Makauskas Romualdas, Mitrulevičius Albinas, Petraška Kęstutis, Valančius Sigitas, Visockis Artūras, Zdanys Alvydas; Valstiečių ir žaliųjų frakcijos nariai: Dvyllys Karolis, Gataveckienė Valentina, Marozas Paulius, Razvickas Edmundas, Spūdys Kęstas; konservatoriai (susilaikė, o susilaikymas, kaip žinia, reiškia pritarimą): Bieliauskas Jonas, Jankauskas Kostas, Pituškienė Vaida, Traškevičius Kęstutis; Darbo partijos atstovė Giraitytė Vaida, Mišrios grupės nariai: Krivickas Vilius, Račius Tadas.

Prieš balsavo konservatoriai Pileckas Valdas, Vyšniauskas Andrius. Pastarojo tarybos nario komentaras 3 psl.

Kaimynai įsirengė fantastišką autobusų stotį

Plačiau apie tai 6 psl.

nauja,
KURI
ta pati

Vytautas ŽEMAITIS. Žinias-klaidos dėmesio vengianti, darbuotojams nurodanti, kuris turi teisę teikti informaciją apie ligoninę, jos direktorė Audronė Kuodienė pratešė savo ilgamečio viešpatavimo laikotarpį dar mažiausiai penkeriems metams. Kol kas ne tiek, kiek planuoja caras Putinas, bet ką žinai...

Tiesa, Rusijoje rinkimai, bet ir Marijampolėje ne be jų. Tik čia jie vadinami konkursu. Dar vienas, esminis skirtumas, kad antrajame direktoriaus rinkimų etape, likus dviems pretendentes, lieka vienas balsuotojas - Marijampolės meras. Tokią tvarką visoms savivaldybių ligoninėms sugalvojo Seimas.

Įsivaizduoju jaunuolį - jo nuotrauką apstu neseniai gyventojams dykai išplatintuose savivaldybės blizgančiose ir socialdemokratų neblizgančiose veiklos ataskaitose - ir ilgametę direktorę. Kuri vėl nori būti direktore. Ko jos gali klausyti jaunuolis? Apie ligoninės ateitį, o gal kuo skiriasi kompiuterinis ir kitoks tomografi? Gal klausė, gal ne, tačiau direktore, suprantama, pasirinko ilgametę bičiulę pagal socialdemokratų partijos liniją.

O antroji kandidatė? Sako, buvo tokia, lyg ir medikų organizacijos vadovė ar atstovė. Ešą ją pavyko prikalbinti dalyvauti konkurse, nes keli potencialūs kandidatai, sužinoję, su kuo konkuruos, atsiėmė dokumentus. Visų pretendentų, įvykusių ir neįvykusių, duomenis saugo Europos Sąjunga.

Naujajai senajai direktorei belieka palinkėti sveikatos saugant mūsiškąsias gyvasis nuo koronaviruso ir kitų bacilų.

Ne amen.

Atnaujina notarų biurų veiklą

Marijampoliečiai kovoja ne tik su virusu, bet ir su savivaldybės administracijos biurokratais

arba Kodėl savivaldybės administracijos Komunikacijos skyriaus pasirašytas pranešimas viršesnis už Vyriausybės nutarimą, pasirašytą Ministro Pirmininko ir Sveikatos apsaugos ministro?

Verslininkas N (pavardė redakcijai žinoma). Ar Marijampolės savivaldybės administracijos biurokratai tikrai stengiasi dirbti mūsų visų labui. O gal, priimdami perteklinius draudimus, siekia palengvinti sau darbą? Pavyzdžiui, kad, vieną dieną kažką apsvarsčius ir priėmus nutarimus, nereikėtų po poros dienų vertinti situaciją iš naujo ir svarstyti bei priimti naujų nutarimų? Juk rinkti informaciją, analizuoti, išanalizės daryti išvadas ir priimti teisingus, miestui naudingus sprendimus (nors gal kartais ir rizikingus) yra sunkiau, nei girtis savo sugebėjimais išleisti ES paramos pinigų miestui atnaujinti.

Draudimai ir išimtys

Kovo 14 d. Vyriausybė priėmė plačiai žinomą ir taikomą nutarimą dėl karantino Lietuvos respublikoje paskelbimo.

Nutarimo punkte „3.2. Dėl viešojo ir privataus sektoriaus veiklos“ aptariami draudimai. Jie plačiai žinomi ir yra skirti veikloms, kai žmonės ilgesnį laiką būna vienas šalia kito. Nėra griežtų nurodymų dėl visiško nekontaktavimo. Tam numatytos išimtys, pavyzdžiui, iš kavinių ir barų maistą galima išsinešti, nusipirkus prekių elektroninėse parduotuvėse, jas galima pasiimti arba prekes į namus pristatys kurjeris. Apribojamos veikos, galinčios turėti įtakos didžiausiam viruso paplitimui tarp gyventojų, taip siekiant sumažinti krūvius ligoninėms, kad jų vienu metu neužplūstų daug užsikrėtusiųjų.

Yra ir kita pusė - ekonominė, kuri

šalies valdžiai kelia ne mažesnę rūpestį. Kaip kuo ilgiau išsaugoti darbo vietas, leisti žmonėms dirbti ir patiems užsidirbti. Juk nedirbdami žmonės negaus pajamų, juos reikės finansuoti, o lėšų išteklių - ne begaliniai. Todėl, sąmoningai įvertinus galimas rizikas, padarytos išimtys: nestabdoma elektroninė prekyba, pakeistu ritmu leidžiama dirbti maitinimo įstaigoms, taip pat be apribojimų gali veikti statybininkai, autoservisų darbuotojai ir kt.

Kita valdininkų logika

Kovo 17 d. Marijampolės savivaldybės internetiniame puslapyje www.marijampole.lt patalpinamas straipsnis „Svarbi informacija apie įstaigų/įmonių veiklą karantino laikotarpiu“.

Jį perskaičius kyla dvejojas jausmas. Valdininkai lyg ir stengiasi paaiškinti Vyriausybės nutarimą dėl karantino paskelbimo. Jeigu taip, tai perskaičius turėtų būti aiškiau, neturėtų likti neaiškumų ir klausimų. Juk savivaldybė - ne bemokslis žmogelis iš gatvės. Dirba kvalifikuoti teisininkai, dauguma darbuotojų su aukštesniu universitetiniu išsilavinimu. Lyg ir turėtų suvokti bent jau savo minčių loginę seką, jeigu sunku suprasti, kodėl Vyriausybė neįvedė griežtesnių apribojimų.

Tenka tik apgailėstauti, kad vietoj aiškumo - sumaištis. Štai rašoma, kad draudžiama prekyba, bet „Šis DRAUDIMAS NETAIKOMAS internetinei prekybai ir kai prekės pristatomos gyventojams.“ Bet jau už poros pastraipų atsiranda

draudimas „Prekyba ir kita veikla (kirpyklos, grožio salonai, gyvūnų kirpimo paslaugos, drabužių, avalynės taisymas ir kt.) vietoje, turint fizinį kontaktą su klientais draudžiama.“ Kyla klausimas, kaip, pristatant elektroninėje parduotuvėje nupirktas prekes, jas perduoti klientui, jeigu draudžiama turėti „fizinį kontaktą“.

Jeigu Vilniuje leidžiama parduotuvę perdaryti į atsiėmimo punktą (kuriame žmonės net eilėje laukia atsiimti prekes), kodėl Marijampolėje draudžiama turėti bet kokį fizinį kontaktą?

Aiškinimai neįtikinami

Savivaldybės Aiškinamajame rašte skaitome: „Sulaukiame daugybės klausimų apie tai, ar galima vykdyti veiklą autoservisams, statybos ir remonto sektoriaus įmonėms ar darbuotojams, pavėžėjimo paslaugas teikiantiems asmenims, gėlių salonams. Atsakome, kad tiek autoservisai, tiek statybos ir remonto įmonės, tiek pavėžėjimo paslaugas vykdančios įmonės ir asmenys GALI VYKDYTI veiklą, ypatingą dėmesį skiriant asmens, transporto priemonių ir patalpų higienai. Gėlėmis prekiaujančios įmonės gali teikti paslaugas tik ritualinėms reikmėms, pristatant gėles į vietą aptartą nuotolinio ryšio priemonėmis.“

Tačiau, kaip jau minėta, draudžiamos teikti gyvūnų kirpimo, drabužių, avalynės taisymo paslaugas. Suprantama, kirpyklose yra ilgalaikis artimas kirpėjo kontaktas su klientu, ir tokią veiklą būtų gali-

ma traktuoti kaip ypatingai didelės rizikos.

Bet kuo skiriasi rizika atiduodant taisyti batus amatininkui, kuris dažniausiai dirba užsidaręs vienas, nuo rizikos atiduodant automobilį į servisą, kuriame daug aptarnaujančio personalo, o klientų ne mažiau nei sulaukia batsiuovys? Ar servise nėra fizinio kontakto pildant automobilio priėmimo aktą, perduodant raktelius, o jei dar kas nors ir nusičiaudės? Galima traktuoti, kad automobiliai - būtina logistikos paslauga. Bet juk lengvieji automobiliai prie logistikos gal nelabai?

Neskiria žmogaus nuo šuns

O kuo nusikalto gyvūnų kirpyklos, kuriose klientas ir kirpėjas kontaktuoja tik minutę, kitą - perduodant ir atsiimant augintinį? Gal savivaldybės darbuotojai rėmėsi Vyriausybės nutarimo punktu, kuriame nurodoma: „Draudžiama teikti grožio paslaugas.“

Grožio paslaugas apibrėžia Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos priimtas dokumentas Lietuvos higienos normos HN 117:2007 „Grožio paslaugų sveikatos saugos reikalavimai.“ Ten nurodoma: „Grožio paslauga - paslauga, kurios tikslas - įvairiomis priemonėmis ir būdais išlaikyti ar pagerinti ŽMOGAUS plaukų, veido, kūno, nagų išvaizdą, apsaugoti ir (arba) palaikyti gerą plaukų, odos, nagų būklę, paryškinti patraukliuosius bruožus...“ Pagal Vyriausybės nutarimą dėl karantino ir higienos

normas, gyvūnų kirpyklų veikla šiuo metu neribojama. Marijampolės biurokratai apribojo.

O kam ta ekonomika...?

Tikėtina, kad karantinas truks ilgiau nei dvi savaites, nes medicinos įstaigos ruošiasi daug rimtesnei situacijai: užsako tūkstančius plaučių ventiliacijos aparatų, veido kaukių, testų, o Vyriausybė verslo skatinimo priemonės numatė 3 mėnesiams į priekį. Tačiau vietoje to, kad marijampoliečiai, gyvenantys iš savo amato, dar savaitę ar dvi dirbtų ir išlaikytų savo šeimas, jie bus priversti prašyti pašalpų ir kompensacijų. Kompensacijų už šildymą, vandenį, nedarbą, vaikus ir pan. Tą numato įstatymai.

Ir kompensacijų prašys ne Vilniaus savivaldybėje, o čia, Marijampolėje. Tačiau, kaip komentavo Marijampolės savivaldybės administracijos Viešosios tvarkos skyriaus atstovas: „mums ekonominė pusė nelabai rūpi, mums svarbu sveikata...“

Lengviau grasinti baudomis

Jei svarbi sveikata, kodėl Marijampolės vadovai nemato „fizinio kontakto“, kai žmonės savivaldybės administracijoje dirba po kelis kabinetuose, prasilenkia su keliomis dešimtimis koridoriuose ir pan.? Pasiteisinimas - negalime sukurti sąlygų dirbti nuotoliniu būdu. Ar tikrai? Be abejo, lengviau grasinti Europos Sąjungos reglamentais ir kelių šimtų eurų baudomis žmonėms, norintiems aprūpinti savo šeimas maistu, stogu virš galvos ir sumokėti mokesčius (nenorinčius eiti prašyti išmaldos). Sugalvoti, kaip jiems padėti arba bent jau netrukdyti pertekliniais draudimais - sunku ir nepatogu.

Klastojimas baudžiamas

Kaip taisyti oficialių dokumentų turinį, reglamentuoja atitinkamos taisyklės. Savivaldybės/jos darbuotojas, taisęs svetainėje pateiktą informaciją apie draudimus, leido sau tokiu svarbiu metu nesilaikyti taisyklių. Kiek pamenu, Seime susiklosčius panašiai situacijai buvo keliamas klausimas dėl dokumentų klastojimo. Juk kažkas, perskaitęs tekstą, to pačio antrą kartą neskaitys.

Turėtų būti skelbiamas naujas savivaldybės dokumentas, informuojantis apie aiškinamojo rašto tikslinimą.

Kai tokio nėra, galima galvoti apie skundą prokuratūrai, kad gintų viešą interesą ir keltų bylą dėl dokumentų klastojimo... Gal tada savivaldybės tarnautojai susirūpinę savo kompetencija ir atsakomybe už savo atliekamą darbą.

Sulaukiame daugybės klausimų apie tai ar galima vykdyti veiklą autoservisams, statybos ir remonto sektoriaus įmonėms ar darbuotojams, pavėžėjimo paslaugas teikiantiems asmenims, gėlių salonams.

Atsakome, kad tiek autoservisai, tiek statybos ir remonto įmonės, tiek pavėžėjimo paslaugas vykdančios įmonės ir asmenys GALI VYKDYTI veiklą, ypatingą dėmesį skiriant asmens, transporto priemonių ir patalpų higienai. Gėlėmis prekiaujančios įmonės gali teikti paslaugas tik ritualinėms reikmėms, pristatant gėles į vietą aptartą nuotolinio ryšio priemonėmis.

Prekyba ir kita veikla (kirpyklos, grožio salonai, gyvūnų kirpimo paslaugos, drabužių, avalynės taisymas ir kt.) vietoje, turint fizinį kontaktą su klientais draudžiama.

Apie prekybos ir paslaugų teikimą pasikonsultuoti galite kreipdamiesi į Viešosios tvarkos skyrių tel.: 8 343 90 054, el. p. viesoji.tvarka@marijampole.lt

Sulaukiame daugybės klausimų apie tai ar galima vykdyti veiklą autoservisams, statybos ir remonto sektoriaus įmonėms ar darbuotojams, pavėžėjimo paslaugas teikiantiems asmenims, gėlių salonams.

Atsakome, kad tiek autoservisai, tiek statybos ir remonto įmonės, tiek pavėžėjimo paslaugas vykdančios įmonės ir asmenys GALI VYKDYTI veiklą, ypatingą dėmesį skiriant asmens, transporto priemonių ir patalpų higienai. Gėlėmis prekiaujančios įmonės gali teikti paslaugas tik ritualinėms reikmėms, pristatant gėles į vietą aptartą nuotolinio ryšio priemonėmis.

Prekyba ir kita veikla vietoje, turint fizinį kontaktą su klientais vykdoma ar draudžiama vadovaujantis teisės aktų reikalavimais.

Apie prekybos ir paslaugų teikimą pasikonsultuoti galite kreipdamiesi į Viešosios tvarkos skyrių tel.: 8 343 90 054, el. p. viesoji.tvarka@marijampole.lt

Tai fragmentai iš savivaldybės interneto svetainėje publikuojamo straipsnio „Svarbi informacija apie įstaigų/įmonių veiklą karantino laikotarpiu“. Viršutinis fragmentas svetainėje buvo iki rašinio autoriaus pokalbio su valdininku, atsiliepusiu nurodytu telefonu. Kitas fragmentas, jau be pirmajame pabrauktų žodžių, atsirado po pokalbio. Toks tekstas svetainėje yra ir dabar

Savivaldybės administracija

(J. Basanavičiaus a. 1)

Prašo susitelkimo ir supratingumo laikantis karantino režimo taisyklių, **nurodo**, kur kreiptis kilus klausimams.

***

Teikia rekomendacijas dėl asmeninių švenčių **organizavimo** karantino metu.

***

Skelbia konkursą karjeros valstybės tarnautojo Komunikacijos skyriaus vyriausiojo specialisto pareigoms užimti.

***

Artimiausiu metu Marijampolėje **pradės** veikti mobilusis punktas, ku-

riame bus atliekami tyrimai dėl naujojo koronaviruso (COVID-19).

***

Atšaukiami savivaldybės tarybos ir komitetų posėdžiai, seniūnaičių rinkimai, susitikimai su gyventojais.

***

Autobusų eismo **pasikeitimai** kovo 16-30 d. d.

***

Paaiškėjo mugės „Cukrinis festivalis“, vykiančios J. Basanavičiaus a. gegužės 29, 30, 31 dienomis, organizatorius.

Plačiau www.marijampole.lt

KETVIRTADIENIAIS nuo balandžio 2 dienos

bus platinamas „Miesto laikraštis“.

Kaip įprasta, į pašto dėžutes.

„Gulbės“ parduotuvėje gauti

„Miesto laikraštį“ bus galima

ketvirtadieniais nuo 12 valandos.

Baigė tvarkyti gaisravietę

Pavojingųjų atliekų tvarkymo bendrovė „Toksika“ Alytaus miesto ekstremaliųjų situacijų komisijai pranešė kovo 17 d. baigusi visos Alytaus gaisravietės tvarkymo darbus. Per paskutinįjį trečiąjį etapą „Toksika“ išvežė 2 048 tonas pavojingųjų atliekų.

Iš viso iš Alytaus gaisravietės pavojingųjų atliekų tvarkymo bendrovė išvežė beveik 8 230 tonų po gaisro susidariusių pavojingųjų atliekų. „Per 5 mėnesius sutvarkėme didžiulę gaisravietę, kurioje reikėjo išrūšiuoti degėsius, atskirti gelžbetonį, metalo konstrukcijas, metalo atliekas ir pavojingąsias atliekas. Dirbo didelės darbuotojų ir technikos pajėgos, kurios profesionaliai atskyrė pa-

vojingas ir nepavojingas atliekas. Glaudžiai bendradarbiavome su Alytaus miesto savivaldybe. Noriu visiems gaisro padarinių likvidavimo kolegoms padėkoti už sklandų darbą“, - sakė „Toksikos“ generalinis direktorius Arūnas Dirvinskas. Pasak jo, gaisravietėje susidariusios atliekos buvo iširtos „Toksikos“ laboratorijoje ir akredituotoje Vokietijos laboratorijoje. Tyrimai buvo skirti nustatyti pavojingas atliekas, jų sudėtį ir apsispresti dėl tinkamo tvarkymo būdo.

Iš Alytaus gaisravietės atliekos išvežtos į „Toksikos“ Šiaulių padalinį, kur dalis jų tvarkoma pavojingųjų atliekų sąvartyne, o dalis deginama pavojingųjų atliekų deginimo jėgainėje.

Marijampolės kairieji skaidrumo nenori

Andrius VYŠNIAUSKAS

Marijampolės savivaldybės tarybos TS-LKD frakcijos narys, Antikorupcijos komisijos pirmininkas

Sprendimas dėl savivaldybės tarybos narių kanceliariinių išlaidų didinimo buvo teikiamas viename pakete su kitais, procedūriniais tarybos reglamento pakeitimais.

Pirma, TS-LKD frakcija prieštaravo pačiam reglamento keitimo principui, kai daugybė jau pateiktų idėjų, kaip tą reglamentą protingai koreguoti, yra nesvarstomos, o teikiama tik keli procedūriniai pataisymai ir kanceliariinių išlaidų didinimas. Aš asmeniškai reglamentui dar sausių teikiu šiuos pasiūlymus:

1) atverti visuomenei komitetų ir komisijų posėdžius, organizuoti jų transliacijas internetu. Tai leistų skaidrinti komitetų ir komisijų veiklą, kuriose vyksta daug svarbių diskusijų ir priimami sprendimai. Valdžia skaidrumo nenori.

2) sutvarkyti tarybos narių visuomeninių padėjų veiklos reglamentavimą, nes nors įstatymas numato galimybę tokius neapmokamus visuomeninius padėjėjus turėti, tačiau realiai jų

statusas niekaip neapibrėžtas, todėl negalima padėjų užregistruoti ir burti normalią profesionalų komandą.

Antra, jeigu jau norima didinti kanceliariines išlaidas, reikia sutvarkyti jų apskaitą ir apskritai apibrėžti, kokioms priemonėms tarybos narys gali leisti jam suteiktus pinigus. Dabartinėje tvarkoje nėra nieko konkretaus. Tai atveria kelią piktnaudžiavimui ir nesudaro vienodų sąlygų visiems tarybos nariams. Todėl siūlėme aiškiai apibrėžti, kam ir kaip tarybos nariai gali tas išlaidas naudoti. Galiausiai, juk kai kurioms išlaidoms savivaldybė gali atlikti bendrus pirkimus ir taip sutaupyti. Tačiau tai nėra daroma.

Nepritardamas siūlytam sprendimui sakiau, jog dabartiniu metu didinti tarybos narių kanceliariines išlaidas nėra teisinga ir sąžininga. Juk savivaldybė rudenį pradėjo įstaigų optimizacijos procesą siekdama taupyti biudžeto lėšas. Pavyzdžiui, iš Prezidento Kazio Griniaus muziejaus prijungimo prie Kraštotyros muziejaus tikėtasi sutaupyti 40 tūkstančių eurų. O tai yra ta pati suma, kurios dabar prireiks tarybos narių kanceliariinių išlaidų didinimui... Ar tai teisinga?

Manau, maniau ir manysiu, kad tarybos nariams, kaip ir visiems kitiems politikams, turi būti sudaromos tinkamos sąlygos atlikti savo funkcijas. Kaip ir kiekvienam darbuotojui, tarybos nariui reikia darbo įrankių. Tačiau jie turi būti aiškiai aprašyti, jų apskaita skaidri ir matoma visuomenei. O jeigu vykdomas kažkoks didinimas - tai turi būti daroma teisingai ir sąžiningai visų kitų visuomenės grupių atžvilgiu. Ir nors Marijampolės valdžioje yra kairieji, bet teisingumo juose mažai, o perdėto teisuoliškumo gausu. Gaila.

Neleisime kirsti miškų ir šeimų

Gediminas AKELAITIS

Krikščionių sąjungos Marijampolės regiono skyriaus pirmininkas

Praėjusią savaitę įvykusiame pirmame-steigiamajame Krikščionių sąjungos Marijampolės regiono skyriaus posėdyje buvau vienbalsiai išrinktas skyriaus pirmininku. Dėkoju už pasitikėjimą partijos nariams, visiems tiems, kurie palaikė šios sąjungos steigimą, prie jo prisidėjo. Noriu patikinti, kad Krikščionių sąjunga, kaip politinė partija, kels savo kandidatus Seimo, savivaldos ir visuose kituose rinkimuose, siekdama pakeisti dabartinę, pražūtingą Lietuvos valstybei ir piliečiams politiką.

Krikščionių sąjungos valdyba, kuriai priklausau, mane patvirtino ir Marijampolės regiono koordinatoriumi. Mano uždavinys - iki gegužės suburti Krikščionių sąjungos pilnaverčius skyrius Marijampolėje, Kalvarijoje, Kazlų Rūdoje, Šakiuose, Vilkaviškyje. Atskiras Marijampolės skyrius jau galėtų veikti, tačiau jį įteisinsime, kai padėsime susiburti kitų savivaldybių skyriams. Į juos siekiame pritraukti patriotiškai nusiteikusių, sau naudos neieškančių, vietos bendruomenių pasitikėjimą pelniusių žmonių, kuriems rūpi Lietuvos gerovė.

Skyriai kels savo kandidatus į Seimą. Kas kandidatuos vienmandatėse apygardose ir Krikščionių sąjungos rinkiminiame sąraše, bus nuspręsta gegužę, o mano apsisprendimą dalyvauti rinkimuose Jūs jau žinote.

Mūsų sąjungos valdybos posėdyje pasirinktas rinkimų į Seimą šūkis: „Neleisime kirsti miškų ir šeimų“.

Šeimos politikoje principingai siekiame stiprinti vyro ir moters padidomumą, lygiateisiškumą, kartu

bendravimą, santuokos, vaikų ir negimusių kūdikių apsaugą, rūpintis neigiamųjų socialine integracija, realia vaikų teisių apsauga. Tai numato Krikščionių sąjungos programa.

Anot jos, puoselėdami ir Lietuvą, kaip savo šeimą, galime padėti jai tapti šalimi, kurioje jos piliečiai trokšta gyventi ir kurti. Tokia Lietuva padėtų žmonėms išsilaisvinti iš skurdo, nusivylimo, savanaudiškumo, pilietinio pasyvumo, vartotojiškumo, prastos dvasinės ir fizinės sveikatos. Valstybė privalo padėti šeimai vykdyti savo visuomeninę misiją - gyventi santuokoje, auklėti ir lavinti vaikus, globoti garbaus amžiaus sulaukusius šeimos narius.

Vyro ir moters santuokos institutas turi būti saugomas. Santuokos ryšys - meilės ryšys - grindžiamas priesaika. Santuokos priesaika neturi būti keičiama sandėriu bendram gyvenimui.

Mums nepriimtinos jokios ideologijos ir „inžinierinės“ priemonės, neigiančios, žalojančios ir griauinančios biologinę bei socialinę žmogaus prigimtį, natūralų fizinį ir dvasinį lytiškumą.

Lietuvos gamta, miškai, vandenys yra turtas, kuris dar nepakankamai įvertintas mūsų visuomenėje. Krikščionių sąjungos nariams nepriimtinas noras beatodairiškai siekti pelno šio turto sąskaita. Todėl mes neleisime dabartinių valdančiųjų toleruojamo masinio miškų kirtimo saugomose teritorijose ir sveikų medžių naikinimo už Europos Sąjungos pinigų pertvarkomuose parkuose.

Tokių pavyzdžių yra ir Marijampolėje. Sieksime atkurti pasiteisnusią miškų tvarkymo ir priežiūros sistemą, kurią sunaikino įstatymai, priimti šiame Seime „valstiečių“ ir konservatorių balsais.

Jau ne kartą rašiau, kalbėjau apie mūsų valstybės piliečius slegiančias sveikatos apsaugos problemas - jas dar labiau apnuogino karantinas, paskelbtas dėl pasaulyje plintančio koronaviruso. Kaip galėjo atsitikti, kad vienintelė jo testavimo laboratorija iki šiol (straipsnis paruoštas spaudoje trečiadienį - red. pastaba) yra Vilniuje? Kodėl per dieną 10 ir daugiau automobilių iš Klaipėdos, kitų miestų veža po vieną ar du mė-

ginius į sostinę, kurioje atsakymo reikia laukti parą? Kodėl specialiosios tarnybos nepasidomi, kam priklauso testavimo laboratorija? Kas galėtų paneigti, kad toks karantino skelbimą lemiančio diagnozavimo monopolio suteikimas vienai įstaigai nėra pinigų plovimas ar kita korupcijos požymių turinti veika? Klausimų daugiau nei atsakymų.

Pasklido žinia, kad testavimo įranga bus pateikta kiekvienos apskrities centrinei ligoninei. Tačiau Marijampolėje jos dar negauta. Vėl tik kalbėjimas, kaip ir apie chalatus, apsaugines kaukes, kitas kovos su koronavirusu priemones. Konkretūs darbai vėluoja, o tie, kurių imasi Vyriausybė arba atskiri jos ministrai, kartais kelia šypsena pro ašaras.

Antai šeimos klinikos nepriima temperatūros turinčių vaikų, kuriems sustreikavo skrandis, pasireiškė angina ar kitas įprastas negalavimas. Šių įstaigų gydytojai, gaunantys atlyginimus už prisirašiusius pacientus, dažnai pro užrakintas duris siunčia juos į ligoninės Konsultacijų polikliniką.

Čia sava tvarka, prilygstanti kalėjimo režimui. Pavyzdžiui, durys šalia lifto pirmajame aukšte užrakintos. Tikriausiai tam, kad visi norintys kilti spaudytų tą patį lifto iškviatimo mygtuką, o po to sausakimšoje kabinoje tiek ligoniai, tiek sveikieji, tiek medikai „saugotųsi“ užkrato. Atrodo, nedaug reikia išskirstyti srautus, tačiau...

Nors ligoninėje iš esmės imtasi adekvačių koronaviruso grėsmei priemonių, tačiau, įgyvendinant kai kurias, reikia turėti ir proto.

Neatrodo, kad jo užtenka į kovą su virusu ištraukusiam biurokratiniam aparatui. Medikams nurodoma konsultuoti pacientus nuotoliniu būdu, bet viską įrašant medicininėje dokumentacijoje. Susidaro įspūdis, kad rengusiems tokį potvarkį labiau rūpi ne žmonių sveikata, o teisingai užpildyti popieriai. Biurokratai tik imituoja darbą, kelių triukšmą, o naudos iš viso to mažai.

Politinė reklama.

Bus apmokėta iš Gedimino Akelaičio sąskaitos. Užs. Nr. 005

Lyg ir reklama. Nemokamai

Nuotrauka daryta Gedimino gatvėje. Kadangi situacija „koronavirusinė“, siūlome skaitytojams sugalvoti fotografijos pavadinimą. Pageidautina iki 15 žodžių.

Originaliausio pavadinimo autorių - jį „Miesto laikraščio“ redakcija atrinks kartu su Marijampolės visuomeninio maitinimo įstaigų atstovais, apdovanosime Šarūno Jasiukevičiaus knyga „Černobyliis“. Nuotraukoje matote jos viršelio fragmentą. Atsakymų el. paštu regionas@miesto.lt laukiame iki kovo 25 d.

Būkite kūrybingi ir sveiki!

Mokslų, inovacijų ir technologijų agentūra (MITA) skelbia inovatyvių idėjų konkursą inovacijų projektams, susijusiems su COVID-19 viruso ir krizės suvaldymu. Kviečiami dalyvauti inovatoriai, technologijų kūrėjai, startuoliai ir inovatyvios įmonės, galinčios pasiūlyti ne-tradicinių sprendimų, panaudojant šiuolaikines technologijas.

„Kreipiuosi į gausią Lietuvos inovatorių bendruomenę su prašymu išlikti neabejingais ir pasiūlyti savo inovatyvias idėjas šiam konkursui. Kartu mes galime padėti spręsti vieną didžiausių šiuo metu žmonių užpuolusių problemų ir suvaldyti COVID-19 krizę. Neabejoju, kad lietuviai drąsus, verslūs ir kūrybingi, o naujos idėjos gali padaryti reikšmingą proveržį“, - sako MITA direktorius Kęstutis Šetkus.

Turintys realių idėjų, kaip sukurti inovatyvių technologijų, produktų, paslaugų ar procesų, reikalingų kovai su COVID-19, kviečiami pateikti savo idėją užpildant supaprastintą formą MITA svetainėje.

Idėjų konkursas

Rytis BALTRUŠAITIS, Alytaus šv. Kazimiero parapijos klebonas. „Jeigu būčiau gydytojas ir manęs paklaustų: ką patari, atsakyčiau: tylėk“, - tai yra ištarsęs garsus filosofas Sio- renas Kierkegoras.

Pelenų trečiadieniu pradėjome Gavėnios liturginį laiką, skirtą pasiruošti šv. Velykoms. Pati Gavėnia jau įsibėgėja ir kartais, kol prisiruoši kažką padaryti, žiūrėk, jau laiko ir nebėra, todėl neverta atidėlioti gerų sumanymų, bet, jei tik yra minimalios galimybių, reikia ir imtis numatyto dalyko.

Panašiai darome prieš prasidedant Adventui. Sakome, kad jau kai prasidės, tai to ir ano imsiuosi, o šito ir kito nedarysiu. Ir... Realus veikimas vis nukeliamas metams į priekį.

Gavėnios metu esame kviečiami nurimti, nutilti išoriškai, nerengti triukšmingų pobūvių, skirti laiko apmąstyti esminius klausimus, peržiūrėti santykius, ypač santykius su Dievu, savo maldos gyvenimą.

Ar galiu tai padaryti, jei namuose ištisą dieną, o kartais net ir naktį įjungtas radijas, televizorius ir kompiuteris, nuolat šalia zyzia mobilusis telefonas? Kažką galiu veikti, bet triukšme neįvyksta susitikimas. Su kuo? Su pačiu savimi. Dažnai žmogus net sąmoningai kuria išorinį triukšmą, kad tik neliktų vienas, pats su savimi. Suprantama, kad kai šeimoje auga maži vaikai ar slaugomas ir dejuojantis ligonis, nepasirinksi - tam tikrą laiką taip yra. Bet ne visada.

Pastebėtina, kad net ir bažnyčioje atėję kai kurie žmonės nuolat kuždasi, plepa, neva seniai nesimatė ir labai daug įvykių reikia aptarti. O kodėl čia, bažnyčioje, kodėl ne vėliau prie pietų stalo ar geriant kavą? Labai taiklų atsakymą į šį klausimą pateikė vienas pusamžis vyras: „Visada bėgau nuo tylos, net ir bažnyčioje. Stengdavausi kalbėtis, klausytis muzikos ar kažką veikti, kad tik nebūtų tylu. Kodėl? Todėl, kad kai nutylu, pradeda kalbėti širdis, kuri kalba ne tik apie gražius dalykus. Tyla iškelia mano trūkumus ir lyg ragina taisyti bei

Tylos patyrimas

keistis, o aš nenoriu, man taip patogiau gyventi. Todėl ir „triukšmauju“.

Vokiečių žurnalistas Per Seewald vienoje savo knygų rašo: „Ne tik variklių keliamas triukšmas daro mūsų pasaulį tokią nerimątingą ir neramų. Toks pats šaižus ir ausį veriantis yra vaizdų ir reklaminių tekstų bei šūkių, rinkos pasiūlos srautas ir net

vašinamosios aktyvios atostogos su daugybe pramogų, kai svarbiausias dalykas yra neturėti ramybės. Tik labai keista, kad sugebėta įteigti nuomonę, jog žmonės, vengiantys triukšmo ir jį laikantys kvailybe, yra vakarykštės atgyvenos“.

Taigi – baimė sutikti save tokį, koks esi iš tiesų, nes nesi tik geras, tik įdomus, tik

gražus, yra išvirkščioji pusė, kuri nėra maloni. Bet ji yra. Ir kuo labiau maskuosiu savo realybę, neatsistosis jos akivaizdon, neleisiu mano širdžiai parodyti blogų mano dalykų, poelgių, minčių – jie tik labiau kaupsis, kalkės mano laisvės arterijos ir vieną gražią dieną tas netikrumo trombas parmes mane ant žemės.

Galima prieštarauti, o kam reikia dirbtinai tylos pagalba save skaudinti ir žeminti? Tai gal net senamadiška. Reikia gyventi linksmam ir imti iš gyvenimo viską. Tiesą sakant, nereikia imti visko, nes ne viskas šiame gyvenime yra gera ir reikalinga. Reikia rinktis dalykus, kurie padeda išlaikyti orumą, teisingą gyvenimo kryptį, siekti užsibrėžtų ar iš pašaukimo bei pareigų ateinančių tikslų ir kad mano pasirinkimai nežeistų kito žmogaus ar žmonių.

Ir nors pasaulis yra kupinas triukšmo, natūralaus ir dirbtinio, bet žmogus ilgisi tylos. Pastaruoju metu labai populiari vyktyti į vadinamąsias tylos stovyklas, kuriose specialūs treneriai už solidų įnašą, moko tylėti ir išgirsti save, arba net tylos koncertai, į kuriuos išsigijęs bilietą užimi savo vietą ir tyloje tik žvelgi į muzikantą, sėdintį prie instrumento. Keisčiausia, kad didžiausi plepiai po tokių dalykų aikčioja, kaip tai nuostabu, kokios ypatingos patirtys atsivėrė.

Gražu, bet mums nereikia važiuoti į tylos stovyklas ir pirkti bilietus į panašius tarinuosius performansus, pakanka parėjus iš darbo nejungti televizoriaus, radijo, nutildyti telefono garsą, išėiti pusvalandžiui (be ausinukų) pasivaikščioti ir jau rasis neįtikėtini maži stebuklai, pradėsime girdėti, o jei išgirsime kažką nemielo, tai bus kvietimas veikti, spręsti, keisti. Pradžioje girdi tylą, net sakome – spengia, vėliau išgirsti savo vidinį triukšmą, o paskui ir save patį, bet tikrą. Išgirsti ir dar daugiau.

Štai todėl Bažnyčia kviečia prilti ir Gavėnios metu. Kad susitiktum.

Mero P. Isodos UAB „Marijampolės valdymas“

Atkelta iš 1 p.

K. Podolskio savignyra

Naudojuosi socialiniais tinklais ir praktiškai kiekvieną dieną matau savivaldybės administracijos direktoriaus Karolio Podolskio įkeltas žinutes su nuotraukomis apie tai, kokiame šaligatvyje įdėjo plytelę ar padarė kitą eilinį darbą, kurį atlikti yra jo pareiga. Už tai direktorius gauna nemenką algą. Visą siekiama pateikti taip, lyg sugalvota ir įgyvendinta direktoriaus. O juk jis tiesiog dirba savo darbą, kaip ir mes visi. Ir tikrai nepadarė daugiau nei jam mokama. Juk eilinis santechnikas nekalia į socialinius tinklus kiekvieno pakeisto vandens čiaupo ar sutvarkyto tualetu nuotraukos. Mano nuomone, daugelis Marijampolės politikų labiau mėgsta fotografuotis nei dirbti tai, kas jiems priklauso.

Nepakeičiamas seniūnas

Nuolatine įtampa tvyrojo LVŽS frakcijoje, nes jos nariai patirdavo spaudimą pritarti sprendimams, kurie suderinti su socialdemokratais. Tai buvo viena priežasčių išreikšti nepasitikėjimą frakcijos seniūnu Edmundu Razvicku. Už jo nušalinimą balsavo dauguma, tačiau, galimai įsikišus Seimo nariui ir LVŽS Marijampolės skyriaus pirmininkui Dainiui Gaižauskui, jis liko savo pareigose ir iki šiol yra frakcijos seniūnas. Kadangi aš ir Tadas Račius esame savarankiški, patys galime nuspręsti, už ką ir kaip balsuoti, neapsikentę tokių nesąmonių pasitraukėme iš LVŽS frakcijos ir įkūrėme Mišrią tarybos narių grupę. Dėl to labai džiaugiamės,

kadangi galime geriausiai atstovauti mus rinkusiems žmonėms, o ne partiniams interesams.

Marijampolei neliko nieko?

Esu „kultūros žmogus“, dalyvavau TV projekte „Kelias į žvaigždes“, kuriu, atlieku dainas ir puikiai suprantu kultūrinius biudžetus. Kai tarybos posėdyje paklausiau, kas apčiuopiamo liko Marijampolei po Kultūros sostinės, kuriai išleista daugiau kaip 800 000 eurų, neturėjo ką atsakyti nei meras, nei vicemeras Artūras Visockis. Nes turbūt neliko nieko. Mišri grupė planuoja artimiausiu metu kreiptis į savivaldybės administraciją, kad pateiktų visų pinigų perlaidų kopijas ir kitus dokumentus, susijusius su Kultūros sostine. Taip pat svarstome galimybę dėl galimo pinigų švaistymo stambiu mastu kreiptis į Finansinių nusikaltimų tyrimo ir Specialiųjų tyrimų tarnybą.

Po Kultūros sostinės metų iš pareigų pasitraukė savivaldybės administracijos Kultūros skyriaus vedėja Jūratė Zakaravičienė. Čia mums taip pat kyla klausimas, ar savo noru? Taip pat stebuklingai, savo noru (?) iš darbo išėjo savivaldybės administracijos Aplinkos apsaugos ir infrastruktūros skyriaus vedėjas Mindaugas Lelešius. Ar ne per daug pageidaujančių savo noru palikti „šiltas“ kėdes? Kita vertus, gal tai užkrečiama ir kitas kėdę savo noru paliks administracijos direktorius, o gal net pats meras?

Trumparegiškumas

Ne kartą asmeniškai kreipiausi į vicemerą A. Visockį prašydamas parem-

ti jaunuosius Marijampolės talentus, nes daug kainuoja išleisti vaikus ir jaunuolius į vietinius, tarptautinius konkursus, varžybas. Ne kiekvienas tėvas, ugdymo įtaiga tai išgali. A. Visockis žodžiu atsakė, kad kiekvieno prašančio neparemsi. Esą tegul rašo projektus arba prie jų prisijungia. Jūs man parodykit tikrą menininką, kuris mokėtų rašyti projektus?!

Nors socdemai deklaruoja, kad jiems svarbiausia žmogus, akivaizdu, jog taip yra tik priešrinkiminiu laikotarpiu. Kitu metu jiems visiškai neįdomus paprastas žmogus. Užtat socialdemokratams įdomu verslas, Laisvosios ekonominės zonos plėtra, pritraukimas į Marijampolę naujų įmonių, kuriose galimai už minimumą vergaus marijampoliečiai. Geriau investuos į šaligatvį negu į žmogų. Valdančiųjų trumparegiškumas neveda į tvarumą.

Dvasios ubagai

Tai ypač pastebima pastaruoju metu, kai mylimiausių mero užsiėmimų tapo įstaigų optimizacija. Galiu pasakyti tik tiek, kad vieni naikino kolūkius, kiti juos vėl kuria. Kitaip tokios optimizacijos nepavadinčiau. Sujungus muziejus bus sutaupyta „mizeris“, jei iš viso bus sutaupyta. Tuo tarpu prie Kultūros centro prijungus Dramos teatrą, pastarasis praranda galimybę tapti profesionaliu. Tai prieštarauja ir LVŽS rinkiminei programai, kurioje buvo žadama teatrui padėti tapti profesionaliu, atitinkamai jį finansuojant. Mišri grupė nepritarė ir nepritarė tokiems sprendimams.

Beje, tarybos posėdyje mano sakytą kalbą, kurioje balsavusius už teatro

prijungimą bei muziejų sujungimą palyginau su dvasios ubagais, „stebuklingai“ dingę iš savivaldybės interneto svetainėje talpinamo vaizdo įrašo.

Pasigedau abiejų Marijampolės savivaldybės teritorijoje išrinktų LŽVS atstovaujančių Seimo narių pozicijos optimizacijos ir kitais klausimais. Ar ne todėl, kad, patekus į „plačiuosius vandenis“, jiems nebeįdomu, kaip laikosi gimtoji kūdra. Kad tik neatsitiktų taip, kaip animaciniame filme, kuriame varles keliauninkės galiausiai suėdė jas skraidines gandas.

Per didelė prabanga

Valdančiųjų balsais patvirtintam šių metų biudžetui Mišri grupė nepritarė dėl nelogiškų paskaičiavimų ir biudžeto paskirstymo. Pavyzdžiui, numatyti 65 000 eurų Kalėdiniam miestui papuošimui - kiek ir praėjusiais metais. Natūraliai kyla klausimas, kaip galime leisti sau gyventi taip neūkiškai, švaistyti pinigus į kairę ir dešinę? Mano galva, kiekvienais metais išlaidų turėtų mažėti, kad kažkas liktų miestui.

Kitas klausimas, sporto finansavimas. Štai „Sūduvos-Mantingos“ krepšinio komandai skirta gerokai daugiau lėšų nei pernai – iš viso per 100 tūkstančių eurų. Ar mums, visiems marijampoliečiams, tai ne per didelė prabanga?

Labai džiugu, kad Marijampolės „Sūduvos“ futbolo komanda laimėjo daug apdovanojimų, bet kartu liūdna, kad jos sudėtyje galime pamatyti tik vieną kitą marijampolietį. Tai dar kartą įrodo, kad galimai daromas laikinas verslas, o ne kuriamas ilgametis tvarumas.

Savivaldybėms

sudarytos papildomo skolinimosi sąlygos ekonomiškai naudingiems investicijų projektams įgyvendinti, kuriais 2020 metais prisidedama prie regiono ar savivaldybės socialinės ir ekonominės plėtros tikslų, mažinamos savivaldybės biudžeto išlaidos ar didinamos savivaldybės biudžeto pajamos.

Lyginant su praėjusiais metais, šiemet bus taikomi tokie patys kriterijai projektams atrinkti. Esminė naujovė – 2020 metais papildomi balai bus skiriami mažesnes pajamas gaunančioms savivaldybėms, siekiant jas paskatinti pasinaudoti palankesnėmis skolinimosi galimybėmis. Taip pat vienas iš prioritetų bus teikiamas savivaldybės įgyvendinamiems atnaujinančios energijos išteklių projektams.

Pagal 2020 metų reglamentavimą bendra projektams įgyvendinti leistina papildoma skolintis suma 9 mln. eurų. Atskiros savivaldybės metinio grynojo skolinimosi suma gali būti ne didesnė kaip 10 proc. prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų (2019 metais buvo taikoma 5 proc.). Savivaldybė, norėdama finansuoti planuojamą įgyvendinti arba įgyvendinamą projektą iš pasiskolintų lėšų, iki 2020 m. balandžio 30 d. turi pateikti paraišką Centrinei projektų valdymo agentūrai.

Kaip tvarkyti pinigus visuotinio nerimo metu

Jūratė CVILIKIENĖ, „Swedbank“ Finansų instituto vadovė. Valstybės viename pasaulyje imasi plataus masto priemonių, siekdamas užkirsti kelią koronaviruso plitimui. Tuo metu vis daugiau gyventojų ima nerimauti dėl savo finansinės situacijos ir jos ateities perspektyvų. Neuztikrintumo laikotarpiu griežtos ir aiškios

finansų valdymo taisyklės padeda išvengti panikos, ypač jei neturime sukaupti didesnio finansinio rezervo. Aptarkime svarbiausius ir veiksmingiausius finansų valdymo būdus.

Būtinybė užtikrinti gyventojų sveikatą ir saugumą yra nenuginčijami prioritetai. Vis dėlto „koronarealybė“ diktuoja savo sąlygas – dalis verslų,

priklausančių nuo lankytojų srautų, turi kuriam laikui mažinti apsakas. Per vaikų atostogas likusiems namuose tėvams, jei savo darbo jie negali atlikti nuotoliniu būdu, tenka galvoti apie nedarbingumo pažymėjimą ar neapmokamas atostogas. Tai irgi reiškia sumažėjusias pajamas. Todėl šeimos finansus reikia valdyti

racionaliau ir kruopščiau. Nuo ko pradėti?

* Pirmiausia susidarykite išlaidų planą artimiausiam mėnesiui. Planavimas – vienas iš efektyviausių įrankių paskirstant net ir ribotą biudžetą būtiniausiems poreikiams.

* Peržiūrėkite ir atsisakyti suplanuotų didelių pirkinių, ne pirmo būtinumo didesnių išlaidų, remonto darbų, jei tokie buvo planuojami artimiausiu metu.

* Jei manote, kad galite susidurti su

finansiniais sunkumais, pirmiausia turėtumėte peržiūrėti visas sutartis, įsipareigojimus ir įvertinti, ko galima atsisakyti nedelsiant. Pavyzdžiui, mokamą filmų ir serialų peržiūros ar muzikos prenumeratą kuriam laikui galite pakeisti nemokamomis pramogomis.

* Buvimas namuose – tai ir metas pabūti sumaniais virtuvės šefais. Susidarykite tokį maisto ruošimo valgiaraštį, kad maksimaliai panaudotumėte viską, ko turite prikaupę namuose ar kam gaminti anksčiau nerasadavote laiko. Galbūt teks pasukti galvą, kokį šaunų patiekalą iš kai kurių produktų galima pasigaminti, tačiau tai tikrai leis sutaupyti.

* Jei matote, kad galite vėluoti vykdyti periodinius mokėjimus ar mokėti paskolų įmokas, susisieki su paslaugų teikėjais ar finansų institucijomis ir iš anksto tartis dėl atidėjimų.

* Sekite informaciją apie savivaldybių, vyriausybės siūlomus pagalbos paketus. Galbūt jie padės jums išspręsti bent dalį finansinių galvosūkių.

* Jei dėl nepaprastos situacijos nežinote, ar išliks jūsų darbo vieta, arba dirbate savarankiškai, tačiau nebeužsakymų, pamėginkite įsidarbinti kitur – ypač įmonėse, kurios dėl aplinkybių pakeitė veikos pobūdį (pavyzdžiui, veža maistą ar prekes į namus). Jos gali ieškoti darbuotojų.

Tokioje situacijoje jaustis saugiau adeda sukauptas finansinis rezervas, tačiau jį taip pat reikia sumaniai valdyti. Net jei rezervas nemas, protingai leiskite turimus išteklius, kad, situacijai grįžus į įprastą vėžes, vis dar turėtumėte neišekvotą finansinę pagalbą.

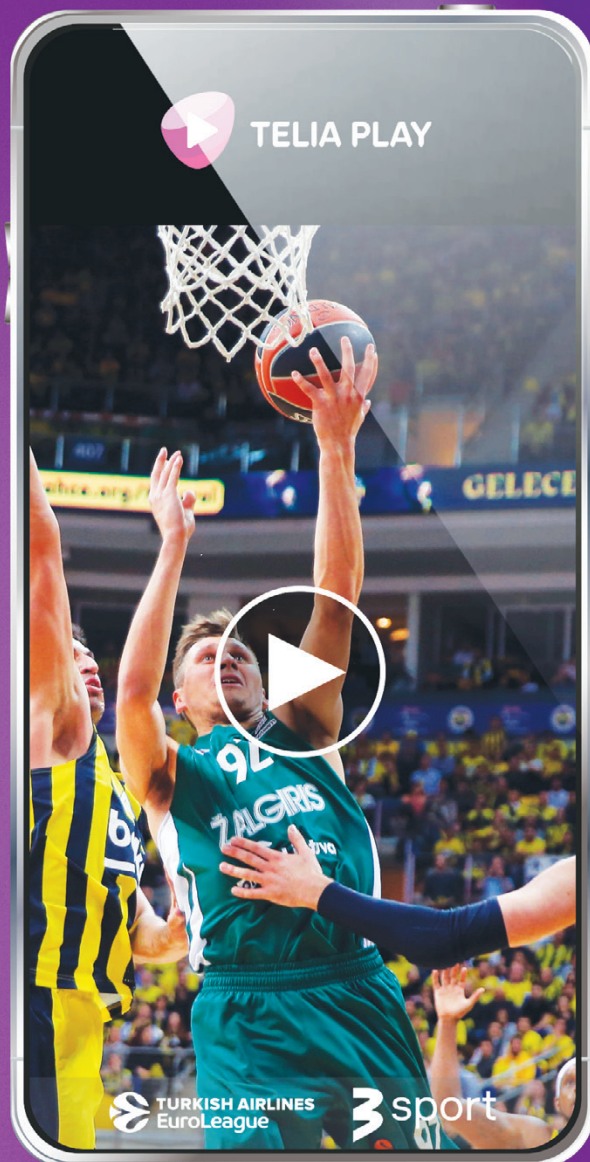
Naujausiais „Swedbank“ Finansų instituto užsakymu atliktų apklausų duomenimis, 28 proc. gyventojų turi santaupų, kurios netekus pajamų užtikrintų pragyvenimą 1–3 mėnesiams, 21 proc. lietuvių santaupų užtektų mažiau nei mėnesiui, 12 proc. gyventojų teigė galintys iš santaupų pragyventi iki metų.

Apie nuotaikas ir pasirengimą pragyventi iš santaupų socialiniuose tinkluose klausėme daugiau kaip 12 tūkstančių žmonių. Iš jų 38 proc. teigia, kad pemelyg nejučia nerimo dėl savo finansinės padėties karantino metu, mat turi santaupų, kurių pakaktų maždaug pusmečiui. Labiau nerimaujantys sako tie 25 proc., kurių finansinio rezervo pakaktų mėnesiui bei 18 proc. sakančių, kad iš santaupų jie galėtų gyventi nuo vieno mėnesio iki trijų.

Galiausiai, nepameskite galvos ir nepulkime į paniką – karantinas ir viruso grėsmė anksčiau ar vėliau praeis.

TELIA TV IR TAVO TELEFONE

Nuo **6** Eur/mėn.
+ DOVANA

Apsilankykite „Telia“ salone:
V. Kudirkos g. 3, Marijampolė
(PC MAXIMA)

Pasilymas galioja privatiems „Telia“ namų interneto klientams, įsipareigojantiems 24 mėn. naudotis „Telia“ televizijos paslaugų planu nuo 6 Eur/mėn. Vienkartinis paslaugos aktyvavimo mokestis: 5 Eur paslaugai reikiamą įrangą siūlome nuomotis iš „Telia“: TV priedėlis – 1 Eur/mėn. „Telia Play“ leidžia žiūrėti „Telia“ televiziją per mobilius įrenginius ir „Telia“ televizijos klientams papildomai nekainuoja. Papildomai klientui pageidaujant gali būti suteikiama kaip dovana: 100% nuolaida TV priedėlio nuomos mokesčiui 24 mėn., arba 100% nuolaida teminiam kanalui rinkiniui 24 mėn. (negalioja „TV3 Sporto“, „TV3 Filmų“, „TV3 Combo“, „Planeta RTR“, „Pirmasis Baltijos Ru“, „Mano Premium“ kanalams) arba 100% nuolaida papildomos televizijos paslaugos mėnesio mokesčiui 24 mėn.

Vilkaviškį papuošė nauja autobusų stotis

UAB „Kautra“ informacija. Penktadienį, kovo 20-ąją, duris atveria atnaujinta Vilkaviškio autobusų stotis. Įsikūrusi visai šalia miesto centro ji tikisi keleivius nustebinti ne tik patogią infrastruktūra, papildomomis paslaugomis, bet ir modernia išvaizda.

„Be abejo, nėra smagu pradėti darbus karantino fone, bet žmonės vienaip ar kitaip turi keliauti. Naujoje stotyje imtasi viruso prevencijos priemonių, taip pat prašomi keleivių sąmoningumo ir solidarumo.

Karantino sąlygomis bus teikiamos tik autobusų stoties paslaugos. Kiti pastato nuomininkai pasirodę laukia karantino pabaigos. Tada kviesime visus apsilankyti, manau, surengsime ir viešą atidarymą“, - sako UAB „Kautra“, valdančios Vilkaviškio autobusų stotį, generalinis direktorius Linas Skardžiukas.

Rekonstruotoje stotyje įrengtos šešios dengtos išvykimo ir dvi

atvykimo aikštelės. Autobusų vykimo laikai bus pateikti moderniuose informaciniuose ekranuose. Keleiviams skirta erdvi ir jauki laukimo salė, čia galima įkrauti telefoną ar kompiuterį.

- Kodėl ėmėtės statyti iš esmės naują autobusų stotį paľiginus nedideliame mieste?
- „Miesto laikraštis“ klausė UAB „Kautra“ marketingo vadovo Mindaugo Sakalausko.

- Vilkaviškio mieste dirbame jau dešimt metų, matome čia potencialą ir galimybes. Savivaldybė kaip partneris prisidėjo prie šio projekto įgyvendinimo ir finansiškai, ir dideliu palaikymu. Stotis yra bendras darbas, kuris, tikiuosi, ilgai džiugins vilkaviškiečius bei bus pavyzdys kitiems miestams.

- Kokias įžvelgiate keleivinio autotransporto perspektyvas, kai vis daugiau žmonių renkasi keliauti traukiniais?

- Kūrėme tokį projektą, kuris leistų šiuolaikiškai ir patogiai keliauti, trauktų miestiečius užsukti. Darome viską, kad visuomeninis transportas būtų patrauklus. Manau, keleiviai tai vertina.

- Stotis kažkuo primena „Kautros“ įrengtą Kaune, tačiau juk Vilkaviškyje nebus didelių keleivių srautų...

- Vilkaviškio autobusų stoties architektas yra Gintaras Balčytis. Jis taip pat projektavo Kauno autobusų stotį, už kurią sulaukė aukšto įvertinimo, gavo daug apdovanojimų. Norime parodyti, kad ir mažame mieste galime įgyvendinti gražius bei ilgą laiką projektus. Net neabejoju, kad miestiečiai norės užsukti į stotį ne tik keliauti, bet ir apsipirkti, praleisti laisvalaikį. Tikiu, kad stotis taps vienu iš miesto traukos objektų.

Tekstą rengė M. Sakalauskas ir Vytautas ŽEMAITIS

Stoties vaizdai kelios dienos prieš atidarymą
UAB „Kautra“ nuotraukos

„Tele2“ pasiūlymas: nuolaidos planšetėms ir televizoriams

Prasidėjus kalendoriniam pavasariui, „Tele2“ siūlo sutaupyti ir skelbia ypach viliojančius pasiūlymus planšetėms bei televizoriams įsigyti. Nuolaidomis pasinaudoti galima visuose operatoriaus salonuose ir internetinėje parduotuvėje www.tele2.lt. Pavasaris yra puiki proga atsinaujinti. Todėl savo klientams paruošėme sutaupyti padedančių pasiūlymų dviem įrenginių grupėms: planšetiniams kompiuteriams ir televizoriams“, - sakė Petras Masiulis, „Tele2“ generalinis direktorius.

Planšetės - vos nuo 1 Eur

Svajojantiems apie planšetinį kompiuterį metas suskubti - šiuo metu pasiūlyme dalyvaujančius „Huawei“, „Samsung“ ir „Apple“ gamintojų modelius įsigyti galima ypach geromis sąlygomis, jų kainos prasideda vos nuo 1 Eur! Pasiūlymai galioja planšetes įsigyjant kartu su „Tele2 Laisvo interneto“ neribotu planu (už 17,90 Eur/mėn), modemu nuo 2 Eur/mėn. ir 24 mėn. sutartimi.

Didžiausia nuolaida iš visų pasiūlyme dalyvaujančių planšėčių taikoma modeliui „Huawei MediaPad T3 10“. Šioje stilingoje planšetėje įdiegtas itin greitas „Qualcomm Snapdragon 425“ procesorius, o 9,6 colių įstrižainės ekranas yra patogus tiek darbui, tiek pramogoms.

Tuo tarpu „Samsung“ gerbėjai gali rinktis net iš 5 pasiūlymų. Vienas tokių yra paruoštas modeliui „T515 TAB“. Jis išsiskiria savo lengvumu bei kompaktiškumu - 10,1 colių įstrižainės planšetė sveria vos 470 gramų. Jos ekranas vaizdą atkuria ypach detalio 1920x1200 pikselių raiška, o galios suteikia net aštuonių branduolių procesorius „Exynos 7885“.

Norintiems dar didesnio planšetinio kompiuterio - verta rinktis 10,5 colių įstrižainės ekraną turintį modelį „Samsung TAB s5e“. Vos 400 gramų sveriančioje planšetėje įmontuotas galingas

procesorius, užtikrinantis, kad įrenginys optimaliai veiks net ir intensyviai žaidžiant ar internete žiūrint vaizdo įrašus. Tai užtikrins ir planšetės baterija, kurios talpa siekia net 7040 mAh ir, gamintojų teigimu, pilnai įkrauta gali veikti iki 14,5 valandų.

Apie kitus pasiūlyme dalyvaujančius planšėčių modelius sužinoti galima www.tele2.lt, „Tele2“ salonuose ar paskambinus 117.

Išmanieji televizoriai - tik nuo 59 Eur

Tai dar ne viskas - nuo šiol „Tele2“

salonuose ir internetinėje parduotuvėje www.tele2.lt galima įsigyti ir išmaniuosius televizorius. O šiuo metu pasirašius 24 mėn. sutartį kartu su neribotu „Tele2 Laisvo interneto“ planu (už 17,90 Eur/mėn) ir modemu nuo 2 Eur/mėn. jiems taikomos įspūdingos nuolaidos - kainos prasideda vos nuo 59 Eur. Besižvalgantiems naujo televizoriaus dabar ypach verta rinktis modelį „Sharp 40BG0EO“. Šis 40 colių įstrižainės skystųjų kristalų ekraną (LCD) turintis išmanusis televizorius puikiai atkuria itin smulkias

vaizdo detales. O tam, kad žiūrėjimo patirtis būtų dar geresnė - televizoriuje yra integruota speciali „Harman/Kardon“ garso sistema.

Svajojantiems apie „Samsung“ televizorius yra paruošti 2 pasiūlymai. Vienas jų yra skirtas itin ploną korpusą ir 45 colių įstrižainės ekraną turinčiam modeliui „Samsung 43“ UHD 4K“.

Specialiai jam sukurtas procesorius užtikrina, kad net labai šviesiose ar tamsiose kadrų dalyse netrūktų vaizdo detalumo. Tuo tarpu „PurColor“ technologija garantuoja, kad ekrane atkuriamos spalvos atrodys ypach tikroviškai.

Besidairantiems didesnio televizoriaus - verta rinktis 49 colių įstrižainės modelį „Samsung QLED 4K“. Jis naudoja kvantinių taškų technologiją, kuri leidžia atkurti milijardus atspalvių itin aukšta raiška.

Be to, integruotas dirbtinis intelektas apdoroja vaizdą, sumažina vizualinį triukšmą, atkuria prarastas detales ir garantuoja itin mažą delsą žaidžiant žaidimus.

Daugiau apie pasiūlyme dalyvaujančius planšetinių kompiuterių ir televizorių modelius, nuolaidų sąlygas, mokesčius ir taisykles sužinosite www.tele2.lt, „Tele2“ salonuose ar paskambinus 117. Akcijos laikas bei įrenginių kiekis - riboti.

Kryžiažodis

Sudarė Danutė Šulcaitė

Italų renesanso žymybė ... da Vinčis	2							Netikri tėvai, įsūnytojai ar įdukrintojai	
Akies voko plaukas		JAV valstija	Susigaudymas Lenos k. intakas	Žemaitijos miestas				1	
		Odinė striukė ... de Žaneiras						Saulėlė aukštyn, pavasaris ...	
									7
Meninių principų ir ypatybių visuma, sistema	5	Kitaip, kitu būdu, priešingai	Siūlai, kuriais ataudžiama, audmenys	Kalbos žymėjimo rašmenimis taisyklės	Šventosios dešimties intakas				
			Įvynioja	Jeigu nori ... turį paleškoti					
Hollywoodo aktorė Šeron ...		Tįsumas, išstijimas, nusistėjimas			Veiksmo filmas su T. Kruzu	Duos sutikimą		Naminis gyvulys	
					Nedidelis pavasario ar rudens pašalimas			6	
Balsu pasakys		Man žvimbū abiejose ...						... liūdi, berželi? "	
					K. Binkio poemėlė „Dirbk ir ...“			4	
3									
Prastai, menkai		... darbų kolonija							

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---

Kryžiažodžio (Nr. 10) atsakymas: **GRIKIENA**
 Vertikalčiai: Mokynys. Išvada. VII. Sviftas. Išslyk. Nuo. STT. Avarai. Įnagis. Pakako. Ūglis. Basam. „Asia“. Apipila. Siūs. Tisas.
 Horizontalčiai: Išvisa. Įpūs. Vištvanagis. Aista. Aklai. Ragai. Mas-kva. Iksas. Ilso. Kvin. Bit. Fu. Apa. Neto. Usis. Ala. Susitakymas.

Knyga „Nerimstanti banga“
 laimėjo
 ALDONA GAVUTIENĖ.
 Prizą atsiimti redakcijoje, Kauno g. 15 (II a., 6 kab.), prieš tai susitarus tel. 8-605 99998

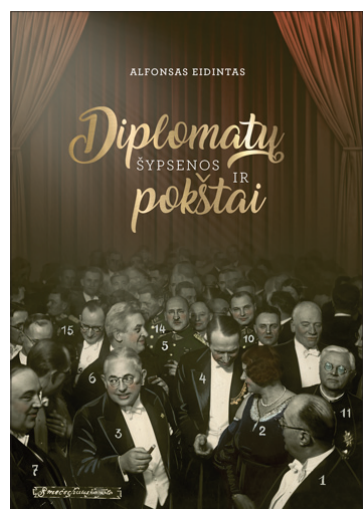
Kryžiažodžio atsakymus **SIŪSKITE** trumpesiomis SMS žinutėmis

1679

SMS žinutėje rašykite: **RK1, palikti tarpą, įrašyti atsakymą ir vardą, pavardę.** SMS kaina **0,57 €**

Atsakymus siųskite iki kovo 19 d. 12 val. Laimėtojas bus paskelbtas kitame laikraščio numeryje. Kilus neaiškumams skambinti 8-606 11813

Leidykla „Briedis“ pristato

Ši knyga apie humorą diplomatoje, bet skiriama ne tik diplomatomams ar tarptautinių santykių, politikos, istorijos bei teisės mokslų studentams, įvairių valstybės įstaigų darbuotojams, sportininkams, kurie bendrauja su užsieniečiais.
 Ji pravartanti Lietuvos karininkams, dalyvaujantiems susitikimuose ir misijose su kitų valstybių kariškiais, mūsų šalies gynybos atašė. Dar labiau ji reikalinga verslo žmonėms, kurie kasdien bendrauja su užsienio kompanijų atstovais, dalyvauja derybose ir kaip ekonominiai diplomatai reprezentuoja mūsų šalį. Juk prekybos diplomatija dažnai vyrauja net

atskirų šalių santykiuose. Geras humoro jausmas verslininkams itin praverčia, nes jie sudaro sutartis su įvairiomis kompanijomis, taip pat neretai bendrauja su kitų valstybių pareigūnais. Verslininkai irgi turi išmanyti diplomatinį protokolą, vienos ar kitos šalies istorinius bei kultūrinius ypatumus, papročius, žmonių charakterius, nes tai palengvina bendravimą su partneriais.
 ***
 Tai trečioji škotų rašytojo Stuarto MacBride'o knyga apie kriminalistą seržantą Loganą Makrėjū (pirmosios dvi – „Šaltas granitas“ ir „Gėstanti šviesa“).
 Aberdino gyventojai įbauginti – kažkas naktimis lyg grobuonis medžioja jaunas merginas, jas neatpažįstamai supjausto ir iš-

PARDUODA
 Parduodu naujus klausos aparatus - 40 eur ir žvejybos tinklą - 40 eur. Tel. 8-678 66028.

PASLAUGOS
 Visos kapų įrengimo, restauravimo, remonto, demontavimo paslaugos. Tel. +370 624 12901.

Kaminių valymas, latakų, skardinių darbai, stogų dengimas. Tel. 8-651 84917.

ATLIEKAME:

- Lauko dujotiekio montavimo darbus.
- Vidaus dujotiekio montavimo darbus.
- Dujų skaitiklių perkelimą butuose.
- Dujinių katilų dūmtraukių montavimą.
- Priduodame objektą.

UAB „Visa elektra“, Gamyklų g. 3, Marijampolė Tel. +370 652 58661.

PERKA
 Brangiausiai Lietuvoje miškus (brandžius, jaunus, malkinius, išskirstus), žemes, sodybas. Tel. 8-676 41155.
 Brangiai superkame įvairių markių automobilius. Sutvarkome dokumentus. Atsiskaitome iš karto. Tel. +370 654 03056.

ŠILTNAMIAI POLIKARBONATINIAI
ŽEMIAUSIOMIS KAINOMIS

DIDELIS PASIRINKIMAS
 3x4 (12 m²) – 236 Eur
 3x6 (18 m²) – 339 Eur
 3x8 (24 m²) – 439 Eur
Tel. 8 657 99478
GREITAS pristatymas visoje Lietuvoje

Perkame visų markių automobilius. Tel. 8-644 15555.

Superkame visų markių automobilius. Gali būti nevažiuojantys. Atsiskaitome iš karto. Tel. 8-675 80030.

REIKALINGA

Siūlome darbą pakuotojams Marijampolėje, nemokamas transportas gyvenantiems Marijampolėje. Pamininis darbo grafikas su naktinėmis val. Užsidirbsite 450-500 Eur į rankas. Patirties nereikia, susisiekite tel. 8-667 42239.

Kviečiame dirbti ledų gamyboje (patalpose +18 °C). Darbai prie gamybinės linijos (pakavimas, vafinių indelių dėliojimas, lipdukų klijavimas. Dirbsite pamainomis, su naktinėmis valandomis. PATIRTIES NEREIKIA. Atlyginimas 450-500 Eur į rankas. Skambinkite tel. 8-667 42239.

SR
STATYBOS RITMAS
 Gamyklų g. 3, Marijampolė
 Tel. (8 343) 71450, info@sr.lt

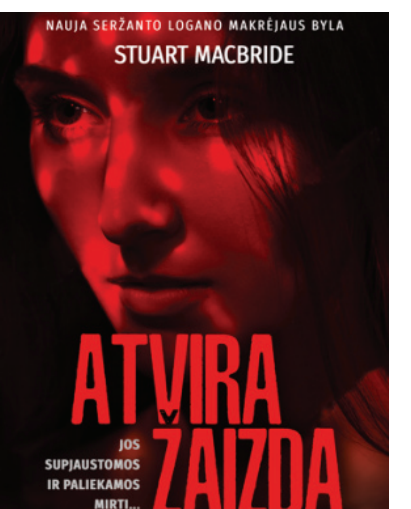
STATYBOS DARBAI
TRANSPORTO IR TECHNIKOS NUOMA

Transporto ir statybinių mechanizmų nuoma:
Tel.: 8 685 50036, (8-343) 70482 www.sr.lt

Skelbimai į laikraštį telefonu, trumpesiomis SMS žinutėmis!

SMS žinutėje rašykite: MAML, palikti tarpą ir įrašyti savo skelbimą, toliau siųsti numeriu 1679. Žinutėje negali būti daugiau kaip 160 simbolių (skaičiuojami ir tarpeliai). Priešingu atveju, bus dvi žinutės ir kaina padvigubės.
 SMS kaina 4,34 € Kilus neaiškumams skambinti 8-606 11813

prievartauja. Jo aukos neturi nieko bendra, išskyrus tai, kad yra jaunas, patrauklios ir atsiduria netinkamoje vietoje netinkamu metu. Policija įtaria, kad tai turtingo pasipūtėlio Aberdino futbolo klubo puolėjo Roberto Makintairo darbas, bet įrodymų nėra, o visuomenė, žiniasklaida ir ypač jo advokatas šiuos įtarimus vadina eiliniausios policijos klaidėmis.
 Kai prie ligoninės numirti išmetamas vaikas, kurio viduriai – tarsi ištraukti per užpakalį, Loganui Makrėjū taip pat tenka gilintis į pasidavinėjimo, pornografijos, bondažo reikalus. Ar šios gijos – tai vienas didelis voratinklės?

Kopūstas – lietuviška „vicedaržovė“

Monika RIMDŽIŪTĖ, UAB „Publicum“. Kopūstą galima drąsiai tituluoti antra populiariausia daržove Lietuvoje po bulvės. Tai – vienas iš nedaugelio žalumynų, kurį galima sandėliuoti ir išlaikyti iki naujo derliaus. Vadinti kopūstą paprasta daržove netinka – be jo neišsivaizduojama ne tik tradicinė lietuviška virtuvė, bet ir įmantrūs gurmaniški kulinarijos eksperimentai.

„Vitamino C kopūstuose yra kur kas daugiau nei apelsinuose. Jo lapuose taip pat gausu sieros, kuri gelbsti kovojant su infekcijomis. Jos trūkumas gali paskatinti mikrobines infekcijas ir sulėtinti žaizdų gijimą. Ne be reikalo kopūstai yra tapę vaistu negaluoju virškinimui – šioje daržovėje randamas ir ypač vertingas vitaminas U, kuris gerina žarnyno veiklą“, – vardija Vilma Juodkaziene, prekybos tinklo „Iki“ maisto ekspertė

Ji priduria, kad kopūstai pade-

da greičiau atgauti jėgas – suvalgius jų sriubos iš organizmo greičiau pašalinami toksinai ir šlapimo rūgštys. Taip pat daržovėje gausu jodo, kuris padeda funkcionuoti smegenims ir nervų sistemai.

„Mūsų pamėgti gužiniai kopūstai yra švelnesnio skonio nei kitos rūšys, todėl ypač tinka skaninti salotas, įdaryti pyragėlius. O iš pirmo žvilgsnio tik spalva nuo mums įprastų išsiskiriantys raudonieji ir mėlynieji kopūstai yra aitresni – savo skoniu šiek tiek primena krienas. Tiek spalva, tiek skoniu jie ypač tinka salotoms ir troškiniams pajvairinti“, – palygina V. Juodkaziene.

Kita lietuvių pamėgta rūšis – savojiniai kopūstai – išsiskiria puria lapų konsistencija ir kiek švelnesniu skoniu. Suplėšius šviežius šio kopūsto lapus ir sumaišius su mėgstamomis daržovėmis, galima pasigaminti pilną dubenį gaivių salotų.

Anot maisto ekspertės, švieži brokolio žiedynai pagardins salotas ir sumuštinis, apvirti taps gamyru prie mėsos ar žuvies patiekalų, o pertrinti – padažu makaronams ar švelnia kremine sriuba. O žiedinio kopūsto žiedynai yra ypač tinkami apkepti tešloje, todėl neretai tampa sveika alternatyva norint pasmagurauti.

Universalumu ypač pasižymi lapiniai (kale) kopūstai. Jais būtų galima padengti visą vaišių stalą – tamsiai žali ar violetiniai jų lapai tinka tiek sveikų kokteilių pusryčiams, tiek traškiems užkandžiams arba lengvai sriubai pagardinti.

„Visų rūšių kopūstai gali būti valgomi švieži, kepti, troškinti, virti ar marinuoti. Ši daržovė puikai tinka pagardinti salotas ir sumuštinis, pajvairinti gamyrą prie įvairiausių patiekalų ir paskaninti sriubas, o pasitelkus šiek tiek fantazijos – nuostabaus skonio keksiukais“, – vardija V. Juodkaziene.

UAB „Gensera“ siūlo darbą:

- brigadininkams • meistrams • lauko vamzdinių montuotojų • horizontalaus gręžimo aparato operatoriams • pagalbiniam darbininkams vandentiekio, buitinių ir lietaus nuotekų tinklų statybos ir gerbūvio darbams visoje Lietuvoje (yra galimybė rinktis darbą pagal gyvenamąją vietą).
  - Ieškamos ir darbininkų brigados.
- Suteikiame** visas darbai reikalingas priemones, transportą atvykimui į darbą.
- Mėnesinis atlyginimas** nuo 800/1000 eurų į rankas.
- Daugiau informacijos** suteiksime žemiau nurodytais kontaktais darbo dienomis I-V tel.: 8-691 86121, 8-464 16188, neringa@gensera.lt

Azijietiškas kopūstų ir mėsos „stir fry“

Reikės:

- 400 g maltos mėsos (tinka įvairios)
- 0,5 kopūsto (didelio)
- 2 morkos
- 4 v. š. sojos padažo
- 3 cm imbiero
- 3 skiltelės česnako
- v. š. skrudintų sezamų aliejaus
- v. š. saldaus aitrųjų paprikų padažo
- v. š. medaus
- aliejaus, druskos, maltų juodųjų pipirų, medaus

Paruošimas:

Kopūstą ir morkas supjaustykite juostelėmis. Jeigu norite, galite naudoti daugiau įvairių daržovių – šparaginių pupelių, žirnių

anksčių, pievagrybių, paprikų, brokolių ir kitų šviežių priedų. Keptuvėje įkaitinkite aliejų, dėkite maltą mėsą.

Į keptuvę prie mėsos įtarkuokite česnaką, imbierą, pakepinkite maišydami apie minutę. Mėsą atidėkite į lėkštę. Keptuvėje įkaitinkite dar šiek tiek aliejaus, sudėkite daržoves ir kepkite maišydami tol, kol daržovės tik vos suminkštės – apie 3–4 minutes. Tada į keptuvę gražinkite mėsą, pilkite sojos padažą, skrudintų sezamų aliejų, saldų aitrųjų paprikų padažą ir medų. Visą gerai išmaišykite. Patiekite pabarsčius sezamo sėklomis, čili griežinėliais, smulkintais česnako ar svogūno laiškais.

Tailandietiškos kopūstų ir morkų salotos

Reikės:

- 1/4 kopūsto
- 1 morkos
- 1 sauja sezamų
- Šiek tiek mėtų, kalendros, baziliko, petražolių

Padazū:

- 2 v. š. žaliųjų citrinų sulčių
- 2 v. š. žuvies padažo
- 2 v. š. sezamų aliejaus
- 1 v. š. imbiero
- 1 v. š. medaus

Paruošimas:

Kopūstą susmulkinkite pjaudami plonomis juostelėmis. Morką sutarkuokite arba taip pat plonai supjaustykite. Susmulkinkite prieskonines žoleles. Sumaišykite salotas. Galite uždaryti sandariai ir palikti dieną-dvi šaldytuve. Pasigaminkite padažą sumaišydami visus priedus. Skaniau, kai padažas pastovi bent kelias valandas ir skoniai susibalsuoja. Prieš valgydami sumaišykite salotas su padažu. Skanaus!

Paukščiai atvykstantys ir nykstantys

Indrė SEKEVIČIENĖ. Vytauto didžiojo universiteto (VDU) Kauno botanikos sodas minėjo keturiasdešimties paukščių dieną, simbolizuojančią paukščių parskridimą. Šia proga paukščių žinovai pasakojo apie nykstančias paukščių rūšis, vardijo įdomius sparnuočių elgsenos faktus.

„Lietuviai bene vieninteliai Europoje turi tiek daug švenčių, susijusių su paukščiais: švenčiame ir vieversio, kovarnio, pempės, gandro parskridimo ir išskridimo, gegutės dieną. Na o kovo 10-ąją švenčiama 40 paukščių diena, nes tą dieną būna sugrįžę apie 40 rūšių paukščių. Dėl klimato šiltėjimo žiemojančių paukščių lieka vis daugiau ir daugiau“, – sako Lietuvos paukščių žiedavimo centro vadovas Ričardas Patapavičius. Anot specialisto, Lietuvoje skaičiuojama apie 400 paukščių rūšių. Jei bent vieną kartą Lietuvoje paukštis buvo pastebėtas, jis jau yra įrašomas į paukščių sąrašą.

„Paukščiai ne tik spalvingi, balsingi, bet ir naudingi. Senuosiuose vadovėliuose galime pamatyti svarstyklės: ant vienos lėkštelės stovi zylė, o kitoje – vabzdžiai. Didžioji zylė yra puikus pagalbininkas, gaudantis kenkėjus“, – teigė R. Patapavičius. Jis pasakojo apie bukutį, kuris moka bėgioti net žemyn galva medžio kamienu. Šis paukštėlis lesalo atsargas susirenka ir didelių medžių žievėje suslepia. Tuomet, belaipodamas aukštyn ir žemyn, sulesia. O štai svilikas turi itin stiprų snapą, kuriuo traiško vyšnių kauliukus: svilikas labai mėgsta ne pačią uogą, o kauliuke esantį branduolį.

Anot Lietuvos paukščių žiedavimo centro vadovo, yra tokių paukščių, kuriems Lietuva – šiltieji kraštai. Šiai kategorijai priskirti svirbeliai labai mėgsta uogas: pirmiausia nulėsa šermukšnius, tuomet ragauja gudobėles ir kitas. R. Patapavičius atkreipė dėmesį, kad pelėdos dieną puikiai mato, bet aktyvios būna naktį.

Bene rečiausias Lietuvos paukštis – žalvarnis. 2019 metais Pietų Lietuvoje gyveno 7 tokių paukščių poros, šiaurės rytų Lietuvoje jų jau nebeliko. Volungės taip pat nykstantis paukštis.

Kaip vieną iš paukščių nykimo priežasčių R. Patapavičius įvardijo masišką jų šaudymą Sirijoje, Libane. Lietuvoje daug paukščių nyksta dėl miškų kirtimų, taip

Griežlė žolių jūros gyventoja

pat įvairių chemikalų naudojimo žemės ūkyje: žūva ne tik kenkėjai, bet ir naudingi vabzdžiai, paukščiai. Dėl kraštovaizdžio pokyčio itin nyksta laukų paukščiai, apskritai mažėja visa bioįvairovė.

„Paprastasis purplėlis taip pat tapo retenybe, kurapką irgi įrašyta į raudonąją knygą. Europoje varnėno skaitlingumas ženkliai mažėja. Šarkos natūralioje aplinkoje taip pat baigia išnykti, jos kraustosi į miestus“, – teigė R. Patapavičius.

Jis pabrėžė, kad Lietuvoje yra ir kuo pasidžiaugti. Čia turime žolėse gyvenančių griežlių - atvykusieji ornitologai būna sužavėti, kad mūsų šalyje jų dar randama. „Jūrinis erelis Lietuvoje bene 100 metų neperėjo, tačiau pradėjus kelti lizdus, dabar jau peri. Paukščių aristokrate vadinamų gervių taip pat gausėja – tai yra labai smagu. Žvirblinė pelėda jau gyvena visoje Lietuvoje – labai mielas ir dieną aktyvus paukštėlis. Gulbės giesmininkės anksčiau Lietuvoje neperėjo, o dabar jau peri“, – vardijo paukščių žiedavimo centro vadovas.

Didžiojo baltojo garnio atvykimą į Lietuvą jis sieja su klimato atšilimu. Kaip ir egzotinės gražuolės Kramerio papūgos - ne vienas atvejais užfiksuotas, kad šis paukštis žiemojo mūsų šalyje.

R. Patapavičius kvietė susimąstyti, kad paukščių likimas priklauso ir nuo mūsų visų: mes galime pasirūpinti, kad gamtai būtų geriau.